

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@jd.dep.no

Deres ref:
201100306 EP
IKR/bj

Vår ref: #112396v1/th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@advokatforeningen.no
T +47 22 03 50 61

19.04.2011

Høringsuttalelse – utredning om forenkling og modernisering av aksjeloven

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 17. januar 2011 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for selskapsrett. Lovutvalget består av Nils Bugge (leder), Ole-Martin Andreassen, Kristin Bjella, Johan Henrik Frøstrup, Kåre Idar Moljord, Sigurd Opedal og Line Ravlo-Losvik.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Generelt

Advokatforeningen er generelt positiv til en forenkling av aksjeloven for små og mellomstore bedrifter. Advokatforeningen er også positiv til harmonisering av aksjeloven med utenlandsk aksjerett. Advokatforeninger gir derfor i hovedsak tilslutning til de forslag som er fremsatt i Utredningen.

3. Kapitalregler

Advokatforeningen har merket seg at det er fremsatt flere forslag som gjelder aksjeselskapers kapitalforhold. Dette gjelder bl.a. forslaget om NOK 30 000 som minste aksjekapital, forslaget om at stiftelsesutgiftene kan belastes aksjekapitalen, forslaget om å oppheve begrensningen i adgangen til å erverve og eie egne aksjer, selskapets adgang til å finansiere erverv av aksjer i selskapet og spørsmålet om bare deler av aksjeinnskuddet må være innbetalt før selskapets registrering. Advokatforeningen har vurdert om forslagene går noe for langt på bekostning av kreditorinteresser. I avveiningen finner Advokatforeningen at hensynet til kreditorinteresser ikke er vesentlig ved vurderingen av disse spørsmål og at dette hensynet bør vike for hensynet til harmonisering og forenkling.

Advokatforeningen mener at en reduksjon av minste aksjekapital fra NOK 100 000 til NOK 30 000, og de øvrige forslag om kapitalforholdene, verken hver for seg eller samlet i praksis vil få noen særlig negativ betydning for kreditorenes dekningsmuligheter. Advokatforeningen finner likeledes at forslagene neppe vil føre til at antallet søksmål mot stiftere og eller styremedlemmer for utilstrekkelig finansiering av selskapet vil øke.

4. Kravet til redegjørelse

Det er forelått at det gjøres unntak fra kravet til redegjørelse etter aksjeloven § 2-6 ved omdanning av personlig drevet virksomhet til aksjeselskap, dersom det foreligger et revidert årsregnskap fra denne virksomheten. Advokatforeningen mener at det i slike tilfeller bør stilles krav om at balansedagen i det reviderte årsregnskapet ikke bør ligge for lang tid før stiftelsesdagen. Advokatforeningen mener dessuten at det er grunn til å vurdere om det er hensiktsmessig å oppheve kravet til redegjørelse dersom årsregnskapet viser underskudd i den personlig drevne virksomheten.

Advokatforeningen mener at det generelt bør vurderes å gjøre unntak fra kravet om redegjørelse også i tilfeller der verdien av tingsinnskuddet ikke overstiger et gitt beløp på tidspunktet for verdsettelsen. For eksempel kan man vurdere her å sette grense på NOK 50 000 eller 100 000.

5. Åpningsbalanse ved fusjon

Advokatforeninger støtter ikke forslaget om å oppheve kravet om at fusjonsplanen etter gjeldene § 13-6 første ledd nr 7 skal angi utkast til åpningsbalanse for det overtakende selskapet ved fusjon. Advokatforeningen mener at aksjonær- og kreditorinteresser med styrke taler for å opprettholde dette kravet. Uten slik åpningsbalanse vil aksjonærenes beslutningsgrunnlag når det skal tas stilling til fusjonsforslaget være vesentlig svekket i forhold til gjeldende rett. I tillegg vil en slik åpningsbalanse være av interesse for kreditorene i forhold til om krav skal meldes under kreditorvarselperioden, jf aksjeloven § 13-14. En opprettholdelse av kravet om åpningsbalanse antas heller ikke å være særlig byrdefullt.

6. Styrets solidaransvar for aksjeinnskudd

Det er delte meninger om uttrykket "aksjekapital" i gjeldende § 2-19, første ledd, etter gjeldende rett også omfatter overkurs, jf artikler i Revisjon og Regnskap nr 5 og nr 6 for 2006. Det har også vært reist spørsmål om forståelsen av uttrykket "det som måtte mangle" knytter seg til at innskuddet ikke er **innbetalt/mottatt** av selskapet (veritasansvaret), eller om det kun gjelder selve **verdien** av et innskudd som er innbetalt/mottatt (bonitasansvaret). Selv om dette

spørsmålet ikke er tatt opp i det forliggende forslag, mener Advokatforeningen at man ved den foreslåtte endringen av § 2-19 første ledd første punktum, bør benytte anledningen til å avklare disse spørsmål.

Dersom slik avklaring overveies, og dersom ansvaret foreslås begrenset til formell aksjekapital, kan bestemmelsen f.eks. lyde slik:

”Styrets medlemmer er solidarisk ansvarlig for den delen av den registrerte aksjekapital som i strid med meldingen til Foretaksregistret ikke er innbetalt eller gjort opp på annen måte.”

7. Allmennaksjeselskaper

Advokatforeningen mener at Utredningens forslag er best tilpasset og best begrunnet for små og mellomstore virksomheter, og at det ikke antas behov for å utvide forslagene til å omfatte allmennaksjeselskaper.

8. Brøkdelsaksjer

Advokatforeningen støtter forslaget om et system med brøkdelsaksjer selv om den antar at det ikke vil være noe stort behov for dette.

9. Konsernunntaket i aksjeloven § 8 -7

Advokatforeningen støtter forslagene i Utredningen om å utvide konsernunntaket til alle morselskaper (med begrenset ansvar) og datterselskaper av slike selskaper hjemmehørende i EØS-området, boligbyggelag og samvirkeforetak. Advokatforeningen reiser spørsmål om det ikke også bør vurderes å inkludere ”morstiftelser” i unntaket i bestemmelsens femte ledd.

Vennlig hilsen

Berit Reiss-Andersen
leder

Merete Smith
generalsekretær